

PRILOGA 4

VSEBINA OPERATIVNEGA PROGRAMA

Operativni program se sprejme tudi z namenom:

- doseganja ciljev glede kakovosti zraka, določenih v predpisih, ki urejajo kakovost zraka, in približevanje dolgoročnemu cilju, da bi dosegli ravni kakovosti zraka v skladu s smernicami za kakovost zraka, ki jih je objavila Svetovna zdravstvena organizacija;
- doseganja ciljev na področju zaščite biotske raznovrstnosti in ekosistemov v skladu s predpisi, ki urejajo zaščito biotske raznovrstnosti in ekosistemov;
- skupnega doseganja ciljev na področju kakovosti zraka in drugimi ustreznimi področji, zlasti podnebnim in energetskim.

DEL 1

Osnovna vsebina operativnega programa

1. Operativni program iz 6. člena te uredbe vsebuje vsaj naslednje:
  - a) nacionalni politični okvir glede kakovosti zraka in onesnaževanja, v okviru katerega je bil program pripravljen, vključno s:
    - prednostnimi nalogami politike in njihovimi povezavami s prednostnimi nalogami na drugih pomembnih političnih področjih, vključno s podnebnimi spremembami, ter po potrebi s kmetijstvom, industrijo in prometom;
    - odgovornostjo državnih, regionalnih in lokalnih organov;
    - napredkom sedanjih politik in ukrepov pri zmanjševanju emisij in izboljšanju kakovosti zraka ter stopnjo izpolnjevanja nacionalnih obveznosti in obveznosti Unije;
    - napovedanim nadaljnjim razvojem ob predvidevanju, da ne bodo spremenjeni že sprejete politike in ukrepi;
  - b) možnosti politike glede izpolnjevanja zahtev za zmanjšanje emisij za obdobje med letoma 2020 in 2029 in od leta 2030 naprej ter za vmesne ravni emisij, določene za leto 2025, in za nadaljnje izboljševanje kakovosti zraka, ter analize teh politik in metode analiz; če so na voljo, posamezne ali kombinirane vplive politik in ukrepov v zvezi z zmanjšanjem emisij, kakovostjo zraka in okoljem ter s tem povezane negotovosti;
  - c) ukrepe in politike, izbrane za sprejetje, vključno s časovnim načrtom za njihovo sprejetje, izvajanje in pregled, ter odgovornimi pristojnimi organi;
  - d) po potrebi pojasnitev razlogov, zakaj okvirnih ravni emisij za leto 2025 ni mogoče izpolniti brez ukrepov, ki bi povzročili nesorazmerne stroške;
  - e) po potrebi informacije o uporabi prilagoditev iz 5. člena te uredbe in vse okoljske posledice uporabe teh prilagoditev;
  - f) oceno uspešnosti izbranih politik in ukrepov pri zagotavljanju skladnosti z načrti in programi, vzpostavljenimi v okviru drugih ustreznih področij politik.
2. Posodobitve operativnega programa iz 6. člena te uredbe vsebujejo vsaj naslednje:
  - a) oceno napredka pri izvajanju programa, zmanjševanju emisij in zmanjševanju koncentracij;
  - b) kakršne koli pomembne spremembe politike, ocen, programa ali izvajanja časovnega načrta.

DEL 2

Ukrepi za zmanjšanje emisij iz tretjega odstavka 6. člena te uredbe

Pri pripravi ukrepov se upoštevajo ustrezne smernice za amonijak in uporabijo najboljše razpoložljive tehnologije v skladu z zakonom, ki ureja varstvo okolja, in na njegovi podlagi sprejetimi predpisi, ki urejajo uporabo najboljših razpoložljivih tehnologij.

A. Ukrepi za nadzor nad emisijami amonijaka

1. Pripravi se nacionalni svetovalni kodeks dobrih kmetijskih praks za nadziranje emisij amonijaka, pri čemer upošteva okvirni kodeks UN/ECE o dobrih kmetijskih praksah za zmanjšanje emisij amonijaka iz leta 2014, ki zajema najmanj:
  - a) upravljanje dušika ob upoštevanju celotnega dušikovega cikla;
  - b) strategije krmljenja živine;
  - c) tehnike nanašanja gnoja z nizkimi emisijami;
  - d) sisteme skladiščenja gnoja z nizkimi emisijami;
  - e) sisteme za uhlevitev živali z nizkimi emisijami;
  - f) možnosti za omejitev emisij amonijaka zaradi uporabe mineralnih gnojil.
2. Lahko se oblikuje nacionalni proračun dušika za spremljanje sprememb v skupnih izgubah reaktivnega dušika iz kmetijstva, vključno z amonijakom, dušikovim oksidom, amonijem, nitrati in nitriti, ki temelji na načelih iz smernic UN/ECE za proračune dušika, kot so določene s Sklepom 2012/10 Ekonomske komisije Združenih narodov za Evropo glede nacionalnih proračunov dušika (ECE/EB.AIR/113/Dodatek 1 z dne 13. decembra 2012).
3. Prepove se uporaba gnojil z amonijevim karbonatom in lahko se zmanjšajo emisije amonijaka iz anorganskih gnojil:
  - a) z nadomestitvijo gnojil na osnovi sečnine z gnojili na osnovi amonijevega nitrata;
  - b) kadar se gnojila na osnovi sečnine še naprej uporabljajo, z uporabo metod, ki so se izkazale za učinkovite pri zmanjševanju emisij amonijaka za najmanj 30 % v primerjavi z uporabo referenčne metode iz smernic za amonijak;
  - c) s spodbujanjem nadomeščanja anorganskih gnojil z organskimi gnojili, kjer se anorganska gnojila še naprej uporabljajo, ter z njihovim nanašanjem v skladu s predvidenimi potrebami posameznih rastlin in travišč po dušiku in fosforju, pri čemer se upoštevajo tudi obstoječa vsebnost hranil v tleh in hranilne snovi iz drugih gnojil.
4. Emisije amonijaka iz hlevskega gnoja se lahko zmanjšajo:
  - a) z zmanjšanjem emisij iz uporabe gnojevke in hlevskega gnoja na obdelovalnih zemljiščih in traviščih z uporabo metod, ki zmanjšujejo emisije za najmanj 30 % v primerjavi z referenčno metodo iz smernic za amonijak, in pod naslednjimi pogoji:
    - (i) nanašanje gnoja in gnojevke samo v skladu s predvidenimi potrebami posameznih rastlin in travišč po dušiku in fosforju, pri čemer pa se upoštevajo tudi obstoječa vsebnost hranil v tleh in hranilne snovi iz drugih gnojil;
    - (ii) nenanašanje gnoja in gnojevke, kadar je zemljišče nasičeno z vodo, poplavljen, zamrznjeno ali pokrito s snegom;
    - (iii) nanašanje gnojevke na travišča z uporabo vlečenih cevi, vlečenih letev ali plitvega ali globinskega injiciranja;
    - (iv) vnos gnoja in gnojevke, ki se nanesejo na obdelovalno zemljišče, v tla v štirih urah po nanosu;
  - b) z zmanjšanjem emisij iz skladiščenja gnoja zunaj hlevov:
    - (i) za skladišča gnojevke, zgrajena po 1. januarju 2022, z uporabo sistemov ali tehnik skladiščenja z nizkimi emisijami, ki so se izkazali za učinkovite pri zmanjševanju emisij amonijaka za vsaj 60 % v primerjavi z referenčno

- metodo iz smernic za amonijak, za obstoječa skladišča gnojevke pa se uporabljajo tisti, ki emisije zmanjšajo za vsaj 40 %;
- (ii) s pokritjem skladišč hlevskega gnoja;
  - (iii) z zagotavljanjem zadostne zmogljivosti kmetij za skladiščenje gnoja, da lahko gnoj nanašajo le v obdobjih, ki so primerna za rast rastlin;
- c) z zmanjšanjem emisij iz hlevov živali z uporabo sistemov, ki so se izkazali za učinkovite pri zmanjševanju emisij amonijaka za vsaj 20 % v primerjavi z referenčno metodo iz smernic za amonijak;
  - d) z zmanjšanjem emisij iz gnoja z uporabo strategij krmljenja z nizko vsebnostjo beljakovin, ki so se izkazale za učinkovite pri zmanjševanju emisij amonijaka za vsaj 10 % v primerjavi z referenčno metodo iz smernic za amonijak.

B. Ukrepi za zmanjšanje emisij z namenom nadzora nad emisijami drobnih delcev in črnega ogljika

1. Brez poseganja v prilogo 2 o navzkrižni skladnosti iz Uredbe (EU) št. 1306/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. decembra 2013 o financiranju, upravljanju in spremljanju skupne kmetijske politike in razveljavitvi uredb Sveta (EGS) št. 352/78, (ES) št. 165/94, (ES) št. 2799/98, (ES) št. 814/2000, (ES) št. 1290/2005 in (ES) št. 485/2008 (UL L št. 347 z dne 20. 12. 2013, str. 549) se lahko prepove sežiganje ostankov kmetijskih žetev in odpadkov ter gozdnih ostankov na prostem.

Spremlja in uveljavi se izvajanje vsakršne prepovedi, izvedene v skladu s prejšnjim odstavkom. Vse izjeme od te prepovedi se omejijo na preventivne programe za preprečevanje nenadzorovanih požarov v divjini, na zatiranje škodljivih organizmov ali zaščito biotske raznovrstnosti.

2. Lahko se pripravi nacionalni svetovalni kodeks o dobri kmetijski praksi za pravilno upravljanje ostankov žetev, in sicer z:
  - a) izboljšanjem strukture tal z vključitvijo ostankov žetev;
  - b) izboljšanimi tehnikami za vključitev ostankov žetev;
  - c) alternativno uporabo ostankov žetev;
  - d) izboljšanjem hranljivosti in strukture tal z vključitvijo hlevskega gnoja, kot se zahteva za optimalno rast rastlin, in z izogibanjem sežiganju gnoja (hlevskega gnoja, globoke stelje iz slame).

C. Preprečevanje vplivov na majhne kmetije

S sprejetjem ukrepov iz točk A in B te priloge se zagotovi, da so vplivi na majhne in mikro kmetije v celoti upoštevani.

Iz navedenih ukrepov se lahko na primer izvzamejo majhne in mikro kmetije, kadar je to mogoče in ustrezno glede na veljavne obveznosti glede zmanjšanja emisij.